



Akciju sabiedrība "Sadales tīkls"
Vienotais reģ. Nr. 40003857687
Šmerļa iela 1, Rīga, LV-1160, Latvija
Tālr. (+371) 67726000, www.sadalestikls.lv, st@sadalestikls.lv

Rīgā

Datumu skatīt dokumenta paraksta laika zīmogā.
Reģistrācijas numuru skatīt pievienotajā failā
Reģistrācijas_numurs

Sabiedrisko pakalpojumu
regulēšanas komisija
Ūnijas iela 45
Rīga, LV-1039
Latvija

Par konsultāciju dokumentu par grozījumiem kapitāla atdeves likmes aprēķināšanas metodikā

AS "Sadales tīkls" ir iepazinusies ar Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas (turpmāk – SPRK) 2019. gada 30. maija konsultāciju dokumentu par grozījumiem kapitāla atdeves likmes aprēķināšanas metodikā (turpmāk – metodika).

AS "Sadales tīkls" vēlas uzsvērt, ka regulēto pakalpojumu tarīfos iekļaujamai kapitāla atdeves likmei jāatbilst aktuālam finanšu tirgus novērtējumam. Kapitāla atdeves likmes atbilstību tirgus situācijai katru gadu, līdz ar gada pārskata sagatavošanu, pārbauda neatkarīgs revidents. Ja regulēto pakalpojumu tarīfos iekļaujamā kapitāla atdeve būtiski atšķiras no finanšu ekspertu, tai skaitā neatkarīgu revidentu vērtējuma, tiek radīta būtiska negatīva ietekme uz uzņēmuma darbību un finanšu rezultātiem - tiek ierobežota uzņēmuma spēja piesaistīt kapitālu uzņēmuma attīstībai, tiek apdraudēti turpmākie kapitālieguldījumi, jo sagaidāmā atdeve no tiem nesedz ieguldītā kapitāla izmaksas, rodas aktīvu bilances vērtības norakstīšanas risks, kas sekojoši negatīvi ietekmē arī uzņēmuma spēju veikt dividenžu izmaksu.

Lai nodrošinātu, ka regulēto pakalpojumu tarīfos iekļaujamā kapitāla atdeves likme atbilst tirgus principiem, un novērstu regulēto aktīvu vērtības samazinājumu riskus, AS "Sadales tīkls" piedāvā sekojošas izmaiņas metodikā:

Kapitāla atdeves likmes aprēķināšanas metodika paredz kapitāla atdeves likmes aprēķinā iekļaujamo bezriskā likmi un aizņemtā kapitāla atdeves likmi novērtēt 10 gadu periodā, tomēr šo periodu sākot skaitīt no 2014. gada 1. janvāra, tādējādi efektīvi iekļaujot datus tikai par pēdējiem 5 gadiem. Ņemot vērā, ka regulatora noteiktā kapitāla atdeves likme tiek piemērota kapitāla ietilpīgām nozarēm, kur investīcijas tiek veiktas aktīvos, kas tiek lietoti un to vērtība atgūta turpmākos 20-50 gados, arī kapitāla atdeves likmes aprēķinam ir jābūt balstītam uz ilgtermiņa kapitāla izmaksām, jeb tas būtu atbilstoši, ja tiktu izmantots metodikā paredzētais 10 gadu termiņš vai garāks, tādējādi ietverot vidējos datus no ekonomikas cikliskās attīstības. Šobrīd selektīvi izmantojot pēdējo piecu gadu datus, kapitāla atdeves likmes aprēķinā tiek iekļautas negatīvas reālās valsts obligāciju ienesīguma likmes (inflācija pārsniedz bezriskā ienesīgumu), kas ilgtermiņā nav ekonomiski pamatotas;

· Nozares labā prakse un starptautiski atzīti finanšu eksperti uzsver par nepieciešamību pašu kapitāla atdeves likmes aprēķinā iekļaut arī uzņēmuma izmēra riska prēmiju, kas ir piemērojama visiem uzņēmumiem atkarībā no to lieluma. Šim mērķim galvenokārt tiek izmantoti *Duff & Phelps* ikgadēji pētījumi, kuros tiek aprēķināta šī prēmija. SPRK piedāvātā pieeja uzņēmuma izmēra riska prēmiju piemērot tikai Latvijas mērogiem maziem uzņēmumiem nav atbilstoša starptautiski atzītai praksei. Pie tam, SPRK noteiktajā kapitāla atdeves likmes aprēķinā tiek izmantoti finanšu dati no citiem Eiropas Savienības (ES) valstu regulētajiem tirgiem (beta koeficients, uzņēmuma riska prēmija), kas efektīvi atspoguļo nozares kopējos riskus, bet netiek ņemts vērā, ka Latvijas tirgus ir viens no mazākajiem ES, līdz ar to arī ar ievērojami augstākiem riskiem. Uzņēmuma lieluma prēmijas iekļaušanu kapitāla atdeves likmē atbalsta tāds starptautiski atzīts konsultācijas uzņēmums kā *Duff & Phelps*, kā arī pētnieki Dr. Šanons Prats, Prof. Aswath Damodaran u.c.;

· Piemērojot reālo kapitāla atdeves likmi, metodikā ir jāparedz iespēja komersantam indeksēt regulēto aktīvu bāzi kopš pēdējās pārvērtēšanas reizes, lai tā atbilstu tirgus patiesajai vērtībai. Ierasta prakse ir aktīvus pārvērtēt reizi 5 gados. Regulēto aktīvu bāzes indeksācijai būtu jāpiemēro tā pati likme, kas reālās likmes aprēķinam, t.i., piedāvātais patēriņa cenu indekss.

Šis dokuments ir parakstīts ar drošu elektronisko parakstu un satur laika zīmogu.

Finanšu direktore

Inga Āboliņa

Edīte Aizsilniece 67726320